Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2019-2024

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

2022/2188(INI)

19.7.2023

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

σχετικά με την έκθεση εφαρμογής της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου
(2022/2188(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης (*): Dragoş Pîslaru

(*) Συνδεδεμένη επιτροπή – άρθρο 57 του Κανονισμού

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και την Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου, που είναι αρμόδιες επί της ουσίας, να συμπεριλάβουν στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αφετέρου[1],

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας[2],

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 24ης Μαρτίου 2022, σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, 1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2021 (COM(2022)0126),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 15ης Μαρτίου 2023, σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, 1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2022 (COM(2023)0118),

– έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,

– έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη,

– έχοντας υπόψη τις συμβάσεις και τα πρωτόκολλα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), ιδίως τα θεμελιώδη μέσα της ΔΟΕ,

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση του υπουργού Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου και του αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Šefčovič, της 24 Μαρτίου 2023, σχετικά με την έκβαση της δέκατης συνεδρίασης της μικτής επιτροπής ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου και της δεύτερης συνεδρίασης του συμβουλίου εταιρικής σχέσης της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2021, το εμπόριο και η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου διέπονται από τη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας (ΣΕΣ) ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου· λαμβάνοντας υπόψη ότι το θεσμικό πλαίσιο της ΣΕΣ ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε πλήρη λειτουργία το 2022·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΣΕΣ προβλέπει τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης για την προστασία των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης των ατόμων που μετακινούνται μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου μετά την 1η Ιανουαρίου 2021· λαμβάνοντας υπόψη ότι προβλέπει επίσης ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τη διασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού με τη διατήρηση υψηλών επιπέδων προστασίας σε

[1] ΕΕ L 149 της 30.4.2021, σ. 10.
[2] ΕΕ C 384 I της 12.11.2019, σ. 1.

ορισμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών και εργασιακών δικαιωμάτων, με δεσμευτικούς μηχανισμούς επιβολής και επίλυσης διαφορών για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα οργάνωσης, συλλογικής διαπραγμάτευσης και ανάληψης συλλογικής δράσης είναι κατοχυρωμένα στο διεθνές δίκαιο και είναι σύμφυτα με τη διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης και ισότιμων όρων ανταγωνισμού, όπως ορίζονται στη ΣΕΣ·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΣΕΣ περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο για τις μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις (ΜμΕ), αναγνωρίζοντας την ανάγκη να εξασφαλιστεί μια ανοικτή και ασφαλής αγορά για τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜμΕ, και επιδιώκει να διασφαλίσει ότι οι ανάγκες τους λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία υλοποίησης, ώστε να μπορούν να επωφεληθούν από αυτήν·

1. τονίζει τη σημασία της δυναμικής συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων εργοδοτών και συνδικάτων, καθώς και ΜΚΟ, στην εφαρμογή της ΣΕΣ σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 14 αυτής· σημειώνει τις συνεδριάσεις της εσωτερικής συμβουλευτικής ομάδας της ΕΕ στο πλαίσιο αυτό και χαιρετίζει την πρώτη συνεδρίαση του φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών τον Οκτώβριο του 2022· τονίζει τη σημασία της συνέχισης αυτού του διαλόγου και της συνεργασίας·

2. σημειώνει με ικανοποίηση ότι η εφαρμογή του πρωτοκόλλου για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης στο πλαίσιο της ΣΕΣ δεν υπήρξε μέχρι στιγμής προβληματική και ότι δεν εντοπίστηκαν διαρθρωτικά προβλήματα το 2021 ή το 2022· τονίζει, ωστόσο, ότι είναι σημαντικό να υπάρχει ένα δυναμικό πρωτόκολλο, το οποίο θα ευθυγραμμίζεται με τις αναθεωρήσεις των κανονισμών για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης·

3. σημειώνει ότι το 2021 η ειδική επιτροπή για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης ενέκρινε τροποποιήσεις των παραρτημάτων του πρωτοκόλλου προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι τα κράτη μέλη εξακολουθούν να επιτρέπουν στους εργαζομένους που αποσπώνται προς ή από το Ηνωμένο Βασίλειο να καλύπτονται από τη νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης του αποστέλλοντος κράτους υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις· σημειώνει, επιπλέον, ότι το 2022 πραγματοποιήθηκαν προπαρασκευαστικές ενέργειες για την εφαρμογή των δημοσιονομικών διατάξεων σχετικά με την επιστροφή των εξόδων για παροχές ασθένειας σε είδος που χορηγήθηκαν από κράτος πέραν του αρμοδίου·

4. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκδοση από την ειδική επιτροπή για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης της απόφασης 1/2023 που αφορά την έγκριση της χρήσης της ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών για την κοινωνική ασφάλιση (EESSI) βάσει της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου[3] στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου, καθώς και για την εξέταση του ενδεχομένου να πρέπει να καταστούν εφαρμοστέα τα σχετικά μέρη των αποφάσεων και των συστάσεων της διοικητικής επιτροπής για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, στο

[3] Προσωρινή ημερήσια διάταξη της τρίτης ειδικής επιτροπής για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης, Λονδίνο, Ιούνιος 2023.

πλαίσιο του πρωτοκόλλου, μέσω σύστασης της ειδικής επιτροπής[3]· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η EESSI θα καταστεί πλήρως λειτουργική το συντομότερο δυνατόν και να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που παρέχουν τα υφιστάμενα κονδύλια της ΕΕ για την πλήρη εφαρμογή της EESSI και την περαιτέρω ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης·

5. υπενθυμίζει ότι η συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας απαιτεί η οικονομική εταιρική σχέση μεταξύ των δύο μερών να στηρίζεται σε ισότιμους όρους ανταγωνισμού για ανοικτό και θεμιτό ανταγωνισμό, και ότι το εμπόριο και οι επενδύσεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται κατά τρόπον που να ευνοούν τη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος· σημειώνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 355, αμφότερα τα μέρη δεσμεύτηκαν να διατηρήσουν και να βελτιώσουν τα αντίστοιχα πρότυπά τους στους τομείς που καλύπτονται από τον τίτλο XI·

6. εκφράζει ανησυχίες σχετικά με πρόσφατες εξελίξεις που ενδέχεται να υπονομεύσουν τις διατάξεις περί ισότιμων όρων ανταγωνισμού της ΣΕΣ στον εργασιακό και κοινωνικό τομέα στο Ηνωμένο Βασίλειο· αποδοκιμάζει έντονα, στο πλαίσιο αυτό, το γεγονός ότι τον Ιούλιο του 2022 καταργήθηκε η απαγόρευση που είχε επιβληθεί στα γραφεία εύρεσης εργασίας να παρέχουν προσωρινό προσωπικό για την κάλυψη εργαζομένων που συμμετέχουν σε συνδικαλιστικές δράσεις, γεγονός που υπονομεύει το δικαίωμα των εργαζομένων στην ανάληψη συλλογικής δράσης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην απεργία· καλεί την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την τήρηση των αρχών των ισότιμων όρων ανταγωνισμού που περιγράφονται στα άρθρα της ΣΕΣ·

7. επισημαίνει περαιτέρω ορισμένες ανησυχητικές νομοθετικές πράξεις στο Ηνωμένο Βασίλειο που έχουν προταθεί αλλά δεν έχουν ακόμη εγκριθεί, όπως το νομοσχέδιο για τη διατήρηση, την ανάκληση και τη μεταρρύθμιση του δικαίου της ΕΕ (Retained EU Law Bill), το νομοσχέδιο για τα επίπεδα ελάχιστης υπηρεσίας σε σχέση με την ανάληψη απεργιακής δράσης [Strikes (Minimum Service Levels) Bill] και το νομοσχέδιο για την προστασία των δεδομένων και τις ψηφιακές πληροφορίες [Data Protection and Digital Information Bill (No. 2) Bill]· τονίζει ότι οι προτάσεις αυτές, εφόσον εγκριθούν, θα έχουν σοβαρές επιπτώσεις στα δικαιώματα των εργαζομένων, ιδίως στα θεμελιώδη δικαιώματα του συνεταιρίζεσθαι, της οργάνωσης, της συλλογικής διαπραγμάτευσης και της συλλογικής δράσης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην απεργία, και θα διακύβευαν τις δεσμεύσεις του Ηνωμένου Βασίλειου στο πλαίσιο της ΣΕΣ· εκφράζει την ικανοποίησή του, στο πλαίσιο αυτό, για την απόφαση της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου να μην εγκρίνει το νομοσχέδιο για τη διακήρυξη των δικαιωμάτων (Bill of Rights Bill)·

8. υπενθυμίζει ότι η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων είναι απαραίτητη για τη διατήρηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού και βιώσιμης ανάπτυξης, όπως ορίζεται, μεταξύ άλλων, στα άρθρα 355, 386, 387, 399 και 524 της ΣΕΣ· καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στο πεδίο αυτό και να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα για την άρση τυχόν ανησυχιών που θα μπορούσε να εγείρει η έγκριση των εν λόγω προτάσεων για την εφαρμογή του κεφαλαίου 6 του τίτλου XI, μεταξύ άλλων μέσω διαλόγου στο πλαίσιο του συμβουλίου εταιρικής σχέσης και των ειδικών επιτροπών, διαβούλευσης με την εσωτερική συμβουλευτική ομάδα της ΕΕ και, εφόσον

απαιτείται, των μηχανισμών επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στο άρθρο 389·

9. σημειώνει ότι τον Ιούνιο του 2021 η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ανακοίνωσε την πρόθεσή της να συστήσει έναν ενιαίο φορέα επιβολής της νομοθεσίας για τα εργασιακά δικαιώματα, καθήκον του οποίου θα είναι να διασφαλίζει την κεντρική εποπτεία της εργατικής νομοθεσίας της χώρας[4], προκειμένου να βελτιωθεί ο συντονισμός και η αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων φορέων και να επεκταθεί η επιβολή της σε νέους τομείς· σημειώνει, ωστόσο, ότι μέχρι σήμερα δεν έχει σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την πρόταση· καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την επιβολή των σχετικών εργασιακών και κοινωνικών προτύπων, όπως απαιτείται από τη ΣΕΣ, και τυχόν σχετικές εξελίξεις, και να συνεχίσει τις προσπάθειές της με την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου για τη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης με τη ΣΕΣ·

10. εκφράζει τη βαθιά λύπη του για τη διακριτική μεταχείριση του Ηνωμένου Βασιλείου σε βάρος εργαζομένων από πέντε κράτη μέλη της ΕΕ το 2021 όσον αφορά τα μειωμένα τέλη για θεωρήσεις μακράς διάρκειας· εκφράζει επίσης τη λύπη του για την μεταγενέστερη παραίτηση του Ηνωμένου Βασιλείου από το άρθρο 18 παράγραφος 2 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και την επακόλουθη κατάργηση των μειώσεων των τελών θεώρησης για όλους τους πολίτες της ΕΕ από τον Φεβρουάριο του 2022· καλεί την Επιτροπή να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα και να συνεχίσει να θέτει το ζήτημα αυτό στις συνεδριάσεις του συμβουλίου εταιρικής σχέσης και της ειδικής επιτροπής σε θέματα εμπορίου για τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού για ανοικτό και θεμιτό ανταγωνισμό και βιώσιμη ανάπτυξη·

11. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο να διερευνήσουν τρόπους περαιτέρω συνεργασίας και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας· αναγνωρίζει τις δυνατότητες αμοιβαίας συνεργασίας για τη βελτίωση της εφαρμογής και της επιβολής των πολιτικών απασχόλησης, διασφαλίζοντας θεμιτό ανταγωνισμό και ανάπτυξη για τις εταιρείες και τους εργαζομένους τόσο στην ΕΕ όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

[4] Department for Business, Energy & Industrial Strategy, UK. Establishing a new single enforcement body for employment rights, 2021.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άρθρο 58 – Κοινή διαδικασία επιτροπών Ημερομ. αναγγελίας στην Ολομέλεια	15.12.2022
Ημερομηνία έγκρισης	18.7.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 34 –: 1 0: 5
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Chiara Gemma, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Katrin Langensiepen, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Elżbieta Rafalska, Daniela Rondinelli, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mounir Satouri, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alex Agius Saliba, Carmen Avram, Gheorghe Falcă, Aurore Lalucq, Evelyn Regner
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Andrey Novakov, Carina Ohlsson, Helmut Scholz, Ralf Seekatz

ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

34	**+**
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Gheorghe Falcă, Cindy Franssen, Andrey Novakov, Ralf Seekatz, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru
S&D	Alex Agius Saliba, Marc Angel, Carmen Avram, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Aurore Lalucq, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Daniela Rondinelli
The Left	Helmut Scholz, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

1	**-**
ID	Dominique Bilde

5	**0**
ECR	Chiara Gemma, Elżbieta Rafalska, Pirkko Ruohonen-Lerner
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:
+ : υπέρ
- : κατά
0 : αποχή